

Fransa'nın Ermeni tasarısı

Türkiye'nin İzlemesi Gereken Politikalar

Türkiye öncelikle sözde Ermeni soykırımı iddialarına ilişkin olarak uzun perspektifli ve çok yönlü çalışmaları geciktirmeden başlatmalıdır.

Prof. Dr. Hakkı KESKİN Siyasal Bilimci

Türkiye artık reaktif, yani karşısına gelen olaylara tepki gösterme politikasından vazgeçerek, geleceğe yönelik projeler üzerinde uzak hedefli politikalar izlemek zorundadır. Uzun ve görkemli bir devlet geleneği ve deneyimi olan Türkiye'nin karşısında duran ve önüne çıkartılan sorunlara karşı hangi politikaları izlemesi gerektiğini bilmek ve bunun gerektirdiği çalışmaları sürekli bir görev olarak yapmak zorundadır. Sık sık ABD senatosuna, Fransa veya bir diğer ülke meclisine taşınan Ermeni "soykırımını" kabul yasa tasarıları ve her yıl ABD Başkanı'nın bu konuda yapacağı konuşmayı büyük bir kuşkuyla beklemek yerine, bu ve benzeri konularda uzun hedefli kendi stratejisini belirlemeli ve bunlara ilişkin proje çalışmalarını kararlılıkla yapmalıdır.

Öncelikle Türkiye elindeki inandırıcı kozunu ABD, Fransa ve diğer ülkelerde ve de dünya kamuoyunda ısrarla savunmalı, hükümetler, siyasi çevreler, medya ve ilgili sivil toplum kuruluşlarında gerekli çalışmaları yapmalıdır. Türkiye Ermenistan'a, "Eşit sayıda Ermeni, Türk ve uluslararası uzman tarihçilerden oluşan ortak bir araştırma komisyonu kurulsun. ABD, Fransa, Almanya, İngiltere, Rusya, Türkiye ve Ermenistan'daki tüm arşivler bu komisyon üyeleri tarafından incelensin. Araştırma sonuçları dünya kamuoyuna açıklansın. Türkiye ve Ermenistan bu komisyonun ortaya koyacağı sonuçları kabul etsin" önerisinde ısrarla durmalıdır.

Türkiye buna yakın bir öneriyi yıllar önce Ermenistan Cumhurbaşkanı'na yaptı ve olumlu bir yanıt alamadı. Oysa bu öneriye, Ermeni lobisi ve Ermenistan dışında kolay kolay hayır diyebilecek bir meclis, siyasi otorite veya kamuoyu olamaz. Türkiye bu önerisini sürekli olarak gündemde tutmalı, gerekirse belli ülke medyalarında bunu kamuoyuna açıklamalı, hatta ilan vermelidir de.

Federal Almanya Parlamentosu milletvekili aday adaylığım 1995'te "Sol Parti Kurultayı"nda oylanmadan önce, daha 1924 tarihinde kurulmuş olan "Berlin Ermeni Derneği" yoğun bir çalışma yaparak, parti yöneticilerine aleyhimde mektuplar yazarak, kurultayda bildiri dağıtarak ve konuşmalar yaparak aday olarak seçilmemi engellemeye çalıştı. Almanya Sol Parti üyelerinin, sözde Ermeni soykırımı konusunda son derece yanlı olmalarına karşın, ben yukarıdaki görüşü büyük bir özgüvenle savundum. Bu konuda Türkiye ve Ermenistan'ın birbirine zıt görüşlerinin varlığını,

gerçeğin bulunabilmesi için de böyle bir çalışmaya gerek olduğunu, Ermeni tarafı eğer kendi soykırım iddialarına inanıyorsa, ortak bir tarihçiler komisyonuna evet demesi gerektiğini savundum. Bu tezim son derece inandırıcı oldu ve delegeler büyük bir çoğunlukla adaylığımı kabul ettiler.

Ermeni lobisi Almanya, Avusturya, Belçika, Hollanda, Danimarka ve diğer ülkelerde milletvekili adayı olanların karşısına aynı politikayla çıkarak, bazılarının adaylığını engellemeyi bile başardı. Ermeni lobisi sözde "Ermeni soykırımı"nın okul ders kitaplarında yer alması, bazı kentlerde bu amaçla anıt dikilmesi gibi istem ve çalışmalarını ısrarla sürdürüyor.

Kanımcı Türkiye bu konuya ilişkin olarak şu çalışmaları ivedilikle yapmalıdır: **1-** Bu konu partiler üstü anlayışla ve bir devlet politikası olarak ele alınmalıdır. **2-** Türkiye'nin ortak tarihçiler komisyonu önerisi, sürekli olarak gündemde tutulmalıdır. **3-** Bu konuda Dışişleri Bakanlığı'yla bağlantılı ve izlenecek politikalara ilişkin önerilerde bulunacak, çalışmalarıyla bilinen bilim adamları ve deneyimli politikacılardan oluşan bir çalışma grubu oluşturulmalıdır. **4-** Özellikle ABD, İngiltere, Almanya, Fransa ve Rusya'daki arşivler taranarak, belgelere dayalı bilimsel çalışma yapacak, bu ülkelerde yükseköğrenimini yapmış olanlarca doktora çalışmaları yapılmalıdır. **5-** Türkiye üniversitelerinde bu amaçla ve ayrıca sömürge (kolonyal) dönemlerinde veya sonradan gerçek anlamda soykırım yapmış olan ABD, Fransa, İngiltere, Almanya, Hollanda, Belçika gibi ülkelere ilişkin çok sayıda doktora çalışması yapılmalıdır. Böylece de bu ülkelerin soykırımları bilimsel kaynaklara dayalı olarak Türkiye ve dünya kamuoyunda açıkça tartışılmalıdır. Başbakan Sayın Erdoğan'ın ve Dışişleri Bakanı Sayın Davutoğlu'nun Fransa'ya ilişkin olarak bu konuyu ilk defa dile getirmeleri son derece doğru bir tavrıdır. Batılı ülkelerin anlayabildikleri dil budur. Türkiye bu ülkelerle aynı göz hizasıyla ve kendine özgüvenle bu ve benzeri konuları tartışmalıdır. **6-** Türkiye, Ermeniler tarafından Azerbaycan Türklerine karşı 1918'de Azerbaycan'ın değişik bölgelerinde yapılan ve on binlerce insanın katledildiği olayları, 1992 Hocalı katliamını ve işgal edilen Azerbaycan topraklarına ilişkin olarak, Azerbaycan ile ortak bir çalışmaya gitmelidir. Türkiye, Birleşmiş Milletler kararlarına dayanarak, Ermenistan'ın, işgal ettiği Azerbaycan topraklarından ivedi olarak çekilmesi ve bir milyona yakın Azeri Türk'ünün terk etmek zorunda bırakıldıkları kendi evlerine dönebilmeleri konusunda ısrarcı bir politika izlemeli ve bu konuyu yeni stratejisi olarak sürekli gündemde tutmalıdır. **7-** Yukarıda sözü edilen ülkelerde bu konularda çalışma yapacak Türk ve Azeri sivil toplum kuruluşlarının oluşumuna gerekli destek sağlanmalıdır. **8-** Bu çalışmalar genel bir strateji olarak ele alınmalı ve bu çalışmaların süreklilik içerisinde yapılabilmesi için bütçeden gerekli kaynak ayrılmalıdır.